via molta despesa i li possibilita més ingressos pel major nivell de renda", observa Beneyto. "En parlar de Madrid, l'Airef (Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal) ho deixa clar: 'Madrid se encuentra en una posición inferior a la media de comunidades en nivel de gasto, ocupando la última posición en gasto primario homogéneo, así como en el ejercicio de competencias tributarias al alza. Se sitúa en la media en financiación homogénea por habitante ajustado y ocupa la primera posición en beneficios fiscales'".

"Si atenem a l'esforç fiscal –que representa la recaptació normativa amb relació al PIB de cada autonomia– ens adonem que la pressió fiscal més forta recau en les Illes –118 sobre una mitjana de 100– i el País Valencià –106–, mentre que Catalunya es troba a la mitjana –100–, i Madrid –99–, gairebé", diu Beneyto. "Amb el PIB i la renda per càpita que té, el País Valencià no es pot permetre unes rebaixes que Madrid, amb l'efecte positiu de la capitalitat, sí que pot donar", afegeix.

De tots els beneficis que ofereix Madrid, a Beneyto li sembla "paradoxal" la diferència "abismal" en els impostos de patrimoni i de successions i donacions, que Madrid bonifica al 100% i al 99%, respectivament. Ara bé, no és partidari d'obligar la comunitat madrilenya a apujar-los, "perquè això aniria contra l'autonomia fiscal". "El País Basc i Navarra han aplicat el dúmping fiscal tota la vida, i no he sentit cap dels dos grans partits que ho critique", destaca.

Comptat i debatut, Rafa Beneyto dibuixa tres reptes de futur: "Primer de tot, caldrà veure si el PP i el PSOE estan disposats a trencar l'*statu quo*; pel que fa al programa d'estabilitat presentat davant la UE, tot són retallades en els serveis públics de l'Estat del benestar, que cada cop estan més allunyats de la mitjana europea, sense contemplar augments a la recaptació d'impostos, i, per últim, aprofundir en l'equilibri vertical: no pot ser que les competències autonòmiques generen una despesa equivalent al 35% del total estatal, i que els ingressos que depenen d'elles se situen a 12 punts de distància". En lloc de limitar-se a criticar el dúmping, doncs, es tractaria de repensar el sistema de dalt a baix. •

Un debat a la Castellana

Els economistes Daniel Lacalle i José Carlos Díez, gurús econòmics del PP madrileny i del PSOE, tenen opinions contraposades sobre els beneficis fiscals que ofereix la comunitat presidida per Cristina Cifuentes. L'un parla de "fal·làcia"; l'altre, de "competència deslleial".

Reportatge de ***Víctor Maceda***

Quan Daniel Lacalle sent a dir que Madrid practica dúmping fiscal, li entra el riure. "Escolteu, això és hilarant!", exclama a continuació. Lacalle, que s'autodefineix com a "liberal conservador", és un economista molt mediàtic. Doctor en Economia, llicenciat per la Universitat Autònoma de Madrid, actualment resideix a Londres, i ha rebut l'encàrrec de Cristina Cifuentes –la presidenta de la comunitat madrilenya– d'atraure inversions de la City. El *Brexit* com a oportunitat de negoci.

"Parlar de dúmping fiscal és una fallàcia absoluta! La fiscalitat madrilenya està en línia amb la mitjana europea. De fet, hi ha països de la Unió on encara resulta molt més beneficiosa", explica Lacalle. "Madrid té els impostos una mica més baixos que la resta d'autonomies, només passa això. Als qui ho critiquen els aniria molt més bé si deixaren de ser un infern fiscal i burocràtic. No pot ser que les comunitats amb un règim fiscal depredador i confiscatori critiquen les que no el tenen".

José Carlos Díez, igualment mediàtic, té una visió bastant diferent. Economista per la Universitat d'Alcalá de Henares, el seu tarannà socialdemòcrata encaixa a la perfecció en l'esperit del PSOE, que, de fet, li ha encomanat la redacció de la ponència econòmica per al congrés que la formació del puny i la rosa celebrarà els dies 17 i 18 de juny. Unes setmanes abans s'hauran celebrat les eleccions primàries que en designaran el nou secretari general.

Sobre els beneficis fiscals que ofereix Madrid, Díez parla obertament de "competència deslleial". "Si Espanya fóra un Estat federal, Madrid en seria el districte federal, perquè té unes particularitats importants", afirma. Per exemple, quines? Díez recorda que "hi treballen 160.000 empleats públics de l'administració central, que paguem entre tots els ciutadans i que, en conjunt, superen la xifra de treballadors de la província de Castelló". "Si fa no fa, és com tenir una província dins d'una altra", remata, "tota aquesta gent abona els seus impostos a Madrid i genera beneficis a les empreses arrelades a Madrid, raó per la qual, als Estats federals, el districte federal posseeix una fiscalitat diferent".

En opinió de Daniel Lacalle, els avantatges de l'anomenat *efecte capitalitat* "estan més que pagats". En concret, es- →

CARLOS ROSILLO

JOSÉ CARLOS DÍEZ

«CAL PLANTEJAR UN TIPUS MÍNIM PERQUÈ MADRID NO TINGA UN AVANTATGE CLAR»

→ pecifica que "Madrid aporta el 78% dels recursos del fons de garantia dels serveis públics en la part que aporten les comunitats autònomes". "Si fóra per l'*efecte capitalitat*, el País Basc o Galícia patirien de valent, i no és així. Totes dues tenen una situació molt més bona que València o Catalunya. De fet, Madrid és la comunitat més perjudicada per l'actual sistema de finançament autonòmic", apunta. "Curiosament, València i Catalunya pretenen una harmonització fiscal cap a dalt, no cap a baix, perquè desitgen mantenir el Leviatan. Si es duguera a terme una harmonització així, cosa que seria idiota, les empreses fugirien de Madrid i abandonarien Espanya per sempre més", sentencia Lacalle, que no en té dubte: "Qui pense que augmentant els impostos generarà més riquesa, va ben errat. Espanya sempre ha estat un país deficitari, tret dels anys de la bombolla immobiliària, en què la Comunitat Valenciana –oh, sorpresa!– va ser la gran campiona".

José Carlos Díez, en canvi, demana més responsabilitat fiscal. "Si permets que l'economia capitalista prenga decisions sense cap mena de regulacions, tendeix al caos, mentre que la socialdemocràcia tendeix a l'ordre", subratlla. "Estaria disposada la senyora Cifuentes a renunciar a l'Administració Central de l'Estat? Hauria de fixar-se molt més en allò que succeeix arreu d'Europa, on transitem cap a un model federal amb mecanismes d'harmonització fiscal, com ja fa anys que passa als Estats Units o Alemanya, on les regions i els ajuntaments tenen legitimitat plena per gestionar una part dels impostos".

Successions, patrimoni i més

A Madrid, els impostos de successions i donacions i el de patrimoni són pràcticament testimonials. Seguint la seua teoria, José Carlos Díez considera que, pel que fa al primer, "caldria harmonitzar-ne el mínim exempt, incloent-hi la transferència de primer habitatge entre familiars directes, que també hauria de quedar-ne exempta, com ja passa a Andalusia". Amb relació a l'impost de patrimoni, critica que Madrid "l'haja condonat al 0,2% de la població més rica, alhora que apujava els impostos a la resta de la gent, per exemple en matèria de lloguer", i lloa l'actual Govern valencià, que "ha abaixat l'IRPF de les rendes baixes –que era el més alt d'Espanya– i ha incrementat el de les rendes elevades, cosa que ha beneficiat el 95% de la població".

"És un impost a la mort absolutament injust, que grava coses per les quals ja s'han pagat impostos", s'indigna Daniel Lacalle, en referència al de successions. "Està eliminat al 95% de la Unió Europea, és un impost a l'estalvi que té un efecte recaptatori insignificant en comparació del dèficit monstruós que determinades comunitats autònomes acumulen any rere any. Sincerament, em sembla un insult als ciutadans".

A Lacalle, per tant, li sembla lògic que algunes famílies –com algunes empreses– opten per empadronar-se a Madrid, a fi de beneficiar-se'n. No hi veu cap problema ètic: "És ètic que hi haja aquest impost a la mort, que suposa la ruïna absoluta a les famílies? És una espoliació, en tota regla", assevera. A més, nega que el PP, amb mesures com aquesta, practique una política de caire liberal. "Les seues polítiques són socialdemòcrates, el PP manté la despesa pública per damunt de tot", rebla.

"Vull insistir que la solució no passa per apujar els impostos", observa Lacalle. "Com més els han incrementat, encara més han incomplert les comunitats els seus objectius de dèficit. El problema de les comunitats més deficitàries és precisament aquest: a més impostos, més despesa. Si hi haguera *dèficit 0*, com als *länder* alemanys, seria una altra cosa". Fet i fet, aquest economista madrileny assenyala amb el dit autonomies com la valenciana, independentment del color polític de cada moment. "Abans, amb un partit, i ara, amb uns altres, fa anys que la Comunitat Valenciana s'excedeix en la seua despesa. Caldria que els governants actuals explicaren com és possible que, amb un deute de 46.000 milions d'euros, el més alt amb relació al PIB de tot Espanya, hagen aprovat la creació d'una nova televisió pública com a primera mesura d'urgència social", ironitza. I de nou, posa Madrid com a espill per a la resta: "Recapta més diners, és més solidària amb la resta de comunitats i té una taxa de desocupació més baixa. Totes les altres haurien d'imitar-la".

José Carlos Díez, per contra, pensa que cal ser més estricte amb qui més té, i remet al programa electoral del PSOE de les eleccions del 20 de desembre del 2015, "on ja apareixia un tipus mínim per a l'impost de patrimoni". "Com a partit federal, el PSOE desitja que les comunitats autònomes tinguen un marge d'actuació a l'hora de fixar els impostos, però planteja un tipus mínim perquè les empreses de Madrid no disposen d'un avantatge clar sobre la resta".

EFE

DANIEL LACALLE

«HARMONITZAR ELS IMPOSTOS SERIA IDIOTA, LES EMPRESES FUGIRIEN DE MADRID»

És el cas de Ford España, SA, que tributa a Madrid malgrat tenir el seu principal centre d'actuació a Almussafes (Ribera Alta), a escassos quilòmetres de València. A Lacalle, fenòmens com aquest no li estranyen gens. "És totalment normal", etziba. "Quan la Comunitat Valenciana cree empreses, per comptes de foragitar-les a base d'un augment dels impostos, cap d'elles no marxarà. Si la Comunitat Valenciana continua espoliant les empreses, fins i tot perillarà la continuïtat de la factoria d'allà".

Entre el caos i el futur

Infern fiscal. Espoliació. Extorsió. El camp semàntic que Daniel Lacalle fa servir en referir-se a la política fiscal de segons quines autonomies s'estén, també, a l'impost de la renda de les persones físiques (IRPF). "Em sembla fatal que la Comunitat Valenciana i Catalunya extorsionen els seus treballadors d'aquesta manera. En tot cas, nou països de la Unió Europea encara tenen un tipus d'IRPF inferior al madrileny. Comunitats que parlen d'independència o que reclamen més autonomia són les que li retreuen a Madrid la seua autonomia fiscal. Resulta increïble! Cal recordar que el 80% dels impostos són a nivell nacional. L'altre 20%, el decideix cada comunitat autònoma, amb uns límits, perquè cal tenir en compte que hi ha un objectiu mínim de pressió fiscal per part del Govern espanyol, cosa que també em sembla penosa". "Tota aquesta estupidesa sobre la pressió fiscal s'acabarà aviat", preveu Lacalle, "quan la Gran Bretanya situe l'impost de societats en el 15%, i els Estats Units, en el 17%. Quan això passe, veurem qui vol invertir a la Comunitat Valenciana o a Catalunya. Amb les condicions que ofereixen, de segur que no serà un verger d'empreses".

"Catalunya i la Comunitat Valenciana van millorar la seua situació a partir de la reforma del sistema de finançament aprovada l'any 2009, amb José Luis Rodríguez Zapatero", matisa José Carlos Díez, "els ingressos en concepte d'IRPF i per l'IVA són superiors que abans, cosa que ha possibilitat de reduir el dèficit i d'incrementar el pressupost en sanitat i en educació". En contraposició a això, diu, "la reforma laboral del PP va implicar una rebaixa dels salaris i una reducció de dos punts del seu pes al PIB estatal; si es recuperaren els tipus impositius del 2011 i el salaris de llavors, la recaptació per l'IRPF augmentaria 7.000 milions d'euros, i la cotització a la Seguretat Social rebria una aportació extraordinària de 5.000 milions".

Sobre el sistema de finançament, Lacalle adverteix que els valencians no han d'esperar gaire cosa. "El millor finançament que pot obtenir la Comunitat Valenciana és la creació d'empreses. Per molt que ho repetesquen els seus dirigents, no és una autonomia pobra, té un potencial enorme, però pateix els entrebancs de l'administració, amb un model productiu que impedeix l'entrada de les empreses amb més valor afegit".

"Vaig assistir, recentment, a una trobada de l'Institut de l'Empresa Familiar celebrada a València, i en veure aquell tsunami burocràtic, vaig quedar aclaparat!", exclama Lacalle. "És meritori que les empreses encara hi siguen, perquè l'ambient resulta ofegador. Com es pot permetre això? Qui pot acceptar que els permisos tarden tants mesos a arribar? Si a tot això hi afegeixen una pujada dels impostos, creixerà la desocupació i les empreses marxaran. Alerta, perquè fins i tot multinacionals com la Ford poden cansar-se de tanta burocràcia i de tanta càrrega impositiva...".

Aquest panorama dantesc no és compartit per José Carlos Díez, que dibuixa un escenari molt distint, en què l'actual mapa polític, tan precari, hi juga clarament a favor: "El PP es troba en minoria al Congrés, té 137 diputats de 350, i per tant, allò més probable és que s'establesca un tipus mínim a l'impost de patrimoni. A Madrid, Ciutadans fins ara ha donat suport als privilegis fiscals del 0,2% dels madrilenys en detriment de la resta. En el seu cas, reinstaurar l'impost de patrimoni significaria 600 milions d'euros de recaptació. I si no saben on destinar-los, jo els done una idea: a les universitats públiques, que als Pressupostos de la Comunitat de Madrid de l'any 2017 han vist com tornen a reduir-los la partida".

Díez no tem que un increment de la pressió fiscal comporte una estampida d'empreses. "Una fugida de capitals, si creixen els impostos? El 90% de la riquesa espanyola és capital immobiliari, que, com diu la paraula, és immòbil. No afectaria en absolut, aquest és un debat completament estèril". •